Gweithdrefnau cyffredinol ar gyfer ymchwilio i achosion o dorri amodau trwyddedau darlledu

Gweithdrefnau

Cyhoeddwyd 3 Ebrill 2017

Cynnwys

Adran

1. Gweithdrefnau cyffredinol ar gyfer ymchwilio i achosion posibl o dorri amodau trwyddedau darlledu 3

1. Gweithdrefnau cyffredinol ar gyfer ymchwilio i achosion posibl o dorri amodau trwyddedau darlledu

Cyflwyniad

1.1 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu Gweithdrefnau cyffredinol Ofcom ar gyfer ymchwilio i achosion posibl o dorri amodau gan ddarlledwyr[1] ("y Gweithdrefnau Cyffredinol") nad ydynt yn dod o dan unrhyw rai o'r gweithdrefnau penodol a nodir isod ym mharagraff 1.11.

1.2 Y Gweithdrefnau Cyffredinol a nodir yn y ddogfen hon yw'r rheini y bydd Ofcom fel rheol yn eu dilyn er mwyn ymchwilio i weld a dorrwyd "gofyniad perthnasol" (fel y nodir ym mharagraff 1.13 isod), cyn bod modd cymryd unrhyw gamau dan y Gweithdrefnau ar gyfer ystyried sancsiynau statudol mewn achosion o dorri amodau trwyddedau darlledu ("y Gweithdrefnau Sancsiynau").[2]

1.3 Nid yw'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol i Wasanaethau Darlledu Cyhoeddus y BBC yn y DU na Gwasanaethau Rhaglenni ar-alw Cyhoeddus y BBC yn y DU.[3] Mae gweithdrefnau eraill yn berthnasol i'r gwasanaethau hyn: https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0030/99417/procedures-bbc.pdf. Mae'r gweithdrefnau hyn yn berthnasol i gwmnïau darlledu masnachol y BBC sy'n cael eu trwyddedu gan Ofcom.

1.4 Mae'r Gweithdrefnau Cyffredinol a nodir yn y ddogfen hon yn dod i rym ar 3 Ebrill 2017.[4]

1.5 Os bydd Ofcom yn credu ei bod yn angenrheidiol gwyro oddi wrth y Gweithdrefnau Cyffredinol hyn mewn unrhyw ffordd o sylwedd mewn achos penodol am resymau sy'n ymwneud â thegwch a/neu er mwyn i Ofcom ystyried cwyn neu gynnal ymchwiliad yn briodol, bydd yn ysgrifennu at y darlledwr dan sylw (ac unrhyw bartïon perthnasol eraill) ymlaen llaw yn nodi natur/graddfa ei wyriad oddi wrthynt a'i resymau dros wneud hynny.

Fframwaith statudol

1.6 Y prif statudau sy'n llywodraethu darlledu ydy Deddf Darlledu 1990 ("Deddf 1990"), Deddf Darlledu 1996 ("Deddf 1996") a Deddf Cyfathrebiadau 2003 ("Deddf 2003"). Mae'r statudau

---

[1] Mae cyfeiriadau at "ddarlledwyr" yn y Gweithdrefnau cyffredinol hyn yn cyfeirio at unrhyw ddarlledwr radio neu deledu sy'n cael ei drwyddedu a/neu ei reoleiddio gan Ofcom.
[2] https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0030/71967/procedures_for_consideration.pdf
[3] Fel BBC iPlayer ac iPlayer Kids (rhaglenni clyweledol a sain).
[4] Diwygiwyd y Gweithdrefnau hyn ar 25 Medi 2023 ar dudalen 6. Mân newidiadau oedd y rhain sy'n gysylltiedig â'r math o ddata personol y mae arnom ei angen pan fydd defnyddwyr yn cyflwyno cwyn i ni.

hyn yn rhoi dyletswyddau cyffredinol ar Ofcom mewn perthynas â darlledu, ac yn cynnwys dyletswydd i sicrhau bod ystod eang o wasanaethau teledu a radio ar gael ledled y Deyrnas Unedig sydd (wrth eu hystyried gyda'i gilydd) o ansawdd uchel ac yn apelio at amrywiaeth o chwaethau a diddordebau (adran 3(2)(c) o Ddeddf 2003).

1.7 Mae gan Ofcom ddyletswyddau mwy penodol hefyd mewn perthynas â, er enghraifft:[5]

- y gofyniad ei bod yn rhaid i rai mathau o orsafoedd radio ddarparu mathau penodol o gerddoriaeth neu gynnwys llafar (adrannau 106 o Ddeddf 1990 a 314 o Ddeddf 2003);
- y gofynion sy'n ymwneud â rhaglenni annibynnol, gwreiddiol a rhanbarthol ar wasanaethau teledu gwasanaeth cyhoeddus (Pennod 4 o Ran 3 o Ddeddf 2003);
- y gofynion mewn trwyddedau teledu sy'n ymwneud â chynyrchiadau Ewropeaidd a chynyrchiadau annibynnol Ewropeaidd (adran 335 o Ddeddf 2003);
- darparu gwasanaethau is-deitlo, arwyddo a disgrifiadau sain ar wasanaethau teledu perthnasol (adrannau 303 i 307 o Ddeddf 2003); a
- defnyddio rheolau sy'n cyfyngu ar y rheini sydd efallai'n dal trwyddedau darlledu (adrannau 5 ac 88 o Ddeddf 1990 ac adrannau 238 a 44 o Ddeddf 1996).

1.8 Mae Ofcom yn cyflawni ei ddyletswyddau drwy ddyfarnu trwyddedau i rai darlledwyr radio a theledu penodol, a drwy gynnwys yn y trwyddedau hynny amodau y mae'n meddwl sy'n briodol i'w helpu i gyflawni ei ddyletswyddau.[6] Mae'r amodau hyn yn cynnwys gofynion ar drwyddedeion i gynnig rhaglenni penodol a mathau penodol o gynnwys, darparu gwybodaeth i Ofcom er mwyn i ni allu cyflawni ein swyddogaethau rheoleiddio[7] a thalu ffioedd er mwyn cydymffurfio â'r codau amrywiol a gyhoeddir gan Ofcom. Mae enghreifftiau o'r codau perthnasol wedi'u rhestru ym mharagraff 1.13.

Awdurdod S4C

1.9 Nid oes angen trwydded gan Ofcom ar Awdurdod S4C (sy'n gweithredu ei wasanaeth teledu dan yr enw S4C), ond serch hynny mae'n rhwym wrth rai gofynion penodol.[8]

1.10 Mae'r gofynion perthnasol mae Awdurdod S4C yn rhwym wrthynt yn cynnwys y rheini o dan y Cod ar Wasanaethau Mynediad Teledu,[9] gofynion ar gwotâu rhaglenni annibynnol[10] a chadw a chynhyrchu recordiadau pan fydd Ofcom yn gofyn iddo wneud hynny.[11]

---

[5] Nid yw'r rhestr hon yn cynnwys holl ddyletswyddau penodol Ofcom sy'n arwain at ofynion perthnasol y mae'r Gweithdrefnau Cyffredinol hyn yn berthnasol iddynt.
[6] Gweler adrannau 3 a 4 o Ddeddf 1990 ac adrannau 3 a 4 o Ddeddf 1996 (ar gyfer gwasanaethau teledu) ac adrannau 85 i 87 o Ddeddf 1990 ac adrannau 42 a 43 o Ddeddf 1996 (ar gyfer gwasanaethau radio).
[7] Er enghraifft, gwybodaeth am newidiadau yn y darlledwyr hynny sy'n rheoli, adroddiadau blynyddol gan orsafoedd radio cymunedol a data trosiant blynyddol perthnasol gan sefydliadau penodol sy'n dal trwyddedau teledu a radio.
[8] Y darpariaethau perthnasol sy'n llywodraethu Awdurdod S4C yw adrannau 203 a 338, ac Atodlen 12, Deddf 2003, yn ogystal â darpariaethau fel y rheini sydd yn Rhan IV o Ddeddf 1996.
[9] Yn berthnasol i Awdurdod S4C o dan adrannau 203 a 338, ac Atodlen 12 Deddf 2003.
[10] Yn berthnasol i Awdurdod S4C o dan adrannau 203 a 338, a pharagraff 7 Rhan 2 Atodlen 12 Deddf 2003.
[11] Yn berthnasol i Awdurdod S4C o dan adrannau 203 a 338, a pharagraff 20 Atodlen 12 Deddf 2003.

Pryd mae'r Gweithdrefnau Cyffredinol hyn yn berthnasol?

1.11 Mae Ofcom wedi cynhyrchu gweithdrefnau penodol sy'n berthnasol i ymchwiliadau i achosion posibl o dorri categorïau penodol o ofynion rheoleiddiol. Mae'r gweithdrefnau penodol hyn wedi cael eu rhestru yn y tabl isod. Fel rheol byddai torri amodau o'r math a ddangosir yn y tabl isod yn destun ymchwiliad o dan y weithdrefn benodol gyfatebol ac ni fyddent yn dod o dan y Gweithdrefnau Cyffredinol hyn.

Categori gofyniad rheoleiddiol	Gweithdrefn benodol
Amcanion safonau cynnwys a nodir o dan adran 319 o Ddeddf 2003 ac sydd yng Nghod Darlledu Ofcom a chodau eraill.[12]	Gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i dorri safonau cynnwys ar gyfer teledu a radio.[13]
Gofynion tegwch a/neu breifatrwydd a nodir o dan Ran 5 o Ddeddf 1996 ac sydd yng Nghod Darlledu Ofcom.	Gweithdrefnau ar gyfer ystyried a dyfarnu ynghylch cwynion Tegwch a Phreifatrwydd.[14]
Amodau trwydded a chodau perthnasol i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau darlledu.[15]	Gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i achosion o dorri amodau sy'n ymwneud â chystadleuaeth mewn trwyddedau Deddf Darlledu;[16] Cyngor i'r rheini sy'n cwyno: cyflwyno cwyn i Ofcom.[17]

1.12 Mae'r Gweithdrefnau Cyffredinol hyn yn berthnasol i ymchwiliadau i achosion o dorri pob categori arall o ofynion rheoleiddiol nad ydynt wedi cael eu cynnwys yn y rhestr uchod. Cyfeirir at y gofynion hyn yn y ddogfen hon fel "gofynion perthnasol".

1.13 Mae'r gofynion perthnasol yn cynnwys, er enghraifft, gofynion a roddir ar ddarlledwyr i:

[12] Mae "codau eraill" yn cynnwys y Cod Trawshyrwyddo a'r Cod ar Amserlennu Hysbysebion Teledu. Mae'r codau hyn a'r Cod Darlledu ar gael ar wefan Ofcom yn https://www.ofcom.org.uk/cy/tv-radio-and-on-demand/broadcast-standards/broadcast-code/?language=cy. Mae hefyd yn cynnwys Cod y DU ar Ddarlledu Hysbysebion, sydd ar gael yn https://www.cap.org.uk/Advertising-Codes/Broadcast.aspx.
[13] https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0020/55109/breaches-content-standards.pdf
[14] https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0031/57388/fairness-privacy-complaints.pdf
[15] Mae'r Cod ar Ganllawiau Rhaglenni Electronig yn nodi'r arferion sydd i'w dilyn gan ddarparwyr Canllawiau Rhaglenni Electronig er mwyn (i) rhoi amlygrwydd priodol i sianeli gwasanaeth cyhoeddus, (ii) darparu'r nodweddion a'r wybodaeth sydd eu hangen i alluogi pobl sydd ag anabledd sy'n effeithio ar eu clyw neu ar eu golwg neu ar y naill a'r llall i ddefnyddio Amserlenni Rhaglenni Electronig a (iii) sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol (https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0031/19399/epgcode.pdf). Yn gyffredinol, bydd Ofcom yn defnyddio'r *Gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i achosion o dorri amodau sy'n ymwneud â chystadleuaeth mewn trwyddedau Deddf Darlledu* ar gyfer achosion o dorri amodau (iii), a'r Gweithdrefnau Cyffredinol hyn ar gyfer torri amodau (i) a (ii).
[16] https://www.ofcom.org.uk/consultations-and-statements/category-2/ofcoms-approach-to-enforcement
[17] https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0029/96806/Draft-advice-for-complainants.pdf

- darlledu mathau penodol o gynnwys (ee fformatau radio a darparu cwotâu rhaglenni rhanbarthol a newyddion);
- cydymffurfio â rhwymedigaethau trwydded teledu er mwyn cyflawni cwotâu cynhyrchu a rhaglenni penodol a bennir yn unol â deddfwriaeth y DU a deddfwriaeth Ewropeaidd;
- rhoi'r wybodaeth mae Ofcom yn gofyn amdani i Ofcom;
- talu ffioedd; a
- cydymffurfio ag amrywiol godau, fel:
  - y Cod ar Wasanaethau Mynediad Teledu (hy, is-deitlo, iaith arwyddion a disgrifiadau sain);[18]
  - y Cod ar Ddigwyddiadau Chwaraeon a Digwyddiadau Rhestredig a Dynodedig Eraill[19]
  - y Cod ar Ganllawiau Rhaglenni Electronig (mewn perthynas â materion sy'n ymwneud ag amlygrwydd sianeli gwasanaeth cyhoeddus a gwasanaethau mynediad);[20] a
  - codau technegol ar gyfer teledu[21] a radio.[22]

Gweithdrefnau Cyffredinol

1.14 Caiff Ofcom lansio ymchwiliadau ei hun yn ogystal ag ymchwilio i gwynion sydd wedi cael eu gwneud gan bobl eraill. Mae'r Gweithdrefnau Cyffredinol mewn ymchwiliad sy'n cael ei arwain gan gŵyn ac ymchwiliad sydd wedi'i gychwyn gan Ofcom yr un fath.

Gwneud cwyn

1.15 Gall unrhyw berson neu gorff gyflwyno cwynion o dan y Gweithdrefnau Cyffredinol hyn wrth Ofcom os ydynt yn ystyried nad yw darlledwr wedi cydymffurfio â gofyniad perthnasol.

1.16 Oni bai fod y sawl sy'n cwyno'n gofyn i Ofcom beidio â gwneud hynny, caiff Ofcom ddatgelu pwy ydy'r sawl sy'n cwyno i'r darlledwr sy'n destun i'r gŵyn yn ogystal â rhannu fersiwn nad yw'n gyfrinachol o'r gŵyn a gyflwynwyd er mwyn cael sylwadau. Bydd Ofcom yn ystyried ceisiadau gan bobl sy'n cwyno sy'n dymuno aros yn ddienw. Serch hynny, efallai na fydd yn bosibl agor neu gynnal ymchwiliad heb ddatgelu pwy ydy'r sawl sy'n cwyno. Nid yw hyn yn berthnasol i chwythwyr chwiban.[23]

---

[18] https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/tv-access-services/code-tv-access-services-2015.

[19] https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0029/35948/ofcom_code_on_sport.pdf.

[20] https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0031/19399/epgcode.pdf. Gweler troednodyn 15 uchod hefyd.

[21] Er enghraifft, y Cod Perfformiad Technegol ar gyfer Teledu (https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0023/58910/tv_tech_platform_code.pdf).

[22] Er enghraifft, y Cod Peirianneg Safle ar gyfer Systemau Trawsyrru Darllediadau Radio Analog (https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0017/37133/code2013.pdf), y Cod Technegol Digidol (https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0023/47831/digi_tech_code.pdf) a'r canllawiau polisi Technegol ar gyfer y rheini sy'n dal trwyddedau amlblecs DAB (https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0017/51650/policy_guidance.pdf).

[23] Mae Ofcom yn "unigolyn a ragnodir" dan Ran IVA o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (fel y'i mewnosodwyd gan Ddeddf Datgelu er Lles y Cyhoedd 1998) y mae modd gwneud "datgeliadau cymwys" iddo ynghylch rhai

Cwynion sy’n ymwneud â chynnwys darlledu

1.17 Dylid cyflwyno cwynion sy’n ymwneud â chynnwys darlledu a ddaw dan y Gweithdrefnau Cyffredinol hyn cyn gynted ag sy’n bosibl ar ôl y darllediad neu’r digwyddiad perthnasol oherwydd y cyfyngiadau amser sydd ar ddarlledwyr i gadw recordiadau o’u hallbwn.[24]

1.18 Mae Ofcom yn gofyn bod cwynion yn cael eu cyflwyno ar ei ffurflen gwyno. I ddod o hyd i ffurflen gwyno, ewch i wefan Ofcom yn https://www.ofcom.org.uk/cy/make-a-complaint/?language=cy.

1.19 Fel arall, ar gyfer unrhyw gŵyn, gallwch chi gysylltu â ni yn: Ofcom, Riverside House, 2a Southwark Bridge Road, London SE1 9HA, neu ffonio 0300 123 3333 neu 020 7981 3040. Os oes ffôn testun gennych, gallwch ffonio 020 7981 3043 – noder bod y rhif hwn yn addas dim ond ar gyfer offer arbennig a ddefnyddir gan bobl sy’n fyddar neu’n drwm eu clyw. Mae Gwasanaeth Cyfnewid Fideo i gysylltu ag Ofcom yn Iaith Arwyddion Prydain ar gael ar wefan Ofcom.

Cwynion sy’n ymwneud â gwasanaethau mynediad (is-deitlo, iaith arwyddion a disgrifiadau sain)

1.20 Yn achos cwynion sy’n ymwneud â darparu is-deitlau, iaith arwyddion a disgrifiadau sain, caiff y rheini sy’n cwyno, os ydynt yn dymuno gwneud hynny, geisio datrys y mater yn uniongyrchol gyda’r darlledwr cyn cyflwyno cwyn i Ofcom.[25] Cawn ar ddeall bod hyn wedi arwain at ddatrys cwynion yn gyflym ac yn effeithiol yn y gorffennol a bod cael cwynion ac adborth gan ddefnyddwyr yn helpu darlledwyr i wella ansawdd y gwasanaethau mynediad maent yn eu darparu. Os nad ydych chi’n fodlon ar yr ymateb a gewch chi gan y darlledwr, llenwch ein ffurflen gwyno.[26]

1.21 Efallai y bydd hi’n haws i bobl sydd â nam ar eu synhwyrau ffonio ein ffôn testun ar 020 7981 3043 (fydd y rhif hwn ond yn gweithio gydag offer arbennig sy’n cael ei ddefnyddio gan bobl fyddar neu drwm eu clyw). Efallai y bydd pobl sydd â nam ar eu golwg sydd eisiau cwyno am ddisgrifiadau sain yn dymuno defnyddio ein cyfeiriad e-bost arbennig: adcomplaints@ofcom.org.uk. I gysylltu ag Ofcom drwy ddefnyddio Iaith Arwyddion Prydain, mae Gwasanaeth Cyfnewid Fideo ar gael ar wefan Ofcom.

1.22 Fel arall gallwch chi gysylltu â ni yn: Ofcom, Riverside House, 2a Southwark Bridge Road, London SE1 9HA, neu ffonio 0300 123 3333 neu 020 7981 3040.

---

materion, gan gynnwys darlledu a darparu gwasanaethau teledu a radio. Mae Ofcom wedi cyhoeddi canllawiau (sydd ar gael ar ein gwefan yn: https://www.ofcom.org.uk/cy/about-ofcom/corporate-policies/policies-and-guidelines/?language=cy) ynghylch sut caiff unigolion sy’n gweithio yn y sector cyfathrebu gysylltu â ni os oes ganddynt bryderon ynghylch camwedd posibl yn eu sefydliad eu hunain (neu eu cyn sefydliad) a lle na fu modd iddynt godi neu ddatrys y pryderon hynny’n fewnol.

[24] Rhaid i ddarlledwyr gadw recordiadau o raglenni radio am 42 diwrnod ar ôl y darllediad. Rhaid i recordiadau o raglenni teledu gael eu cadw gan ddarlledwyr cebl a lloeren am 60 diwrnod, a gan ITV, STV, UTV, Channel 4, Channel 5, S4C a sianeli teledu digidol daearol am 90 diwrnod.

[25] Mae manylion cyswllt pob darlledwr teledu ar gael ar wefan Ofcom yn https://www.ofcom.org.uk/cy/tv-radio-and-on-demand/digital-tv/current-licensees

[26] https://ofcomforms.secure.force.com/formentry/SitesFormCSLEStandardsComplaints.

Yr wybodaeth sydd i’w chynnwys mewn cwyn

1.23 Dylai’r holl gwynion gynnwys digon o fanylion am fater y gŵyn er mwyn i Ofcom allu ymchwilio’n llawn i’r mater. Dylai pob cwyn felly gynnwys: manylion ynghylch yr hyn yr honnir sydd wedi digwydd, neu heb ddigwydd, gan ba ddarlledwr, pryd, ble a sut. Dylid hefyd cynnwys manylion cyswllt y sawl sy’n cwyno (gan gynnwys manylion cyfeiriad post llawn pan fo’n briodol).[27] Mae’n bwysig iawn cynnwys y manylion hyn (neu gynifer ohonynt ag sy’n bosibl). Gall methu â’u darparu olygu na fydd Ofcom yn gallu ymchwilio i’r gŵyn.

Asesiad cychwynnol

1.24 Gall Ofcom ymchwilio i gydymffurfiad darlledwr â gofyniad perthnasol ar ôl iddo gael cwyn neu ar ei liwt ei hun (er enghraifft, pan fydd gwybodaeth yn dod i sylw Ofcom drwy fonitro rheolaidd). Wrth benderfynu a ddylid agor ymchwiliad, yn y lle cyntaf bydd Ofcom yn ystyried, ar y wyneb, a oes materion a allai fod yn sylweddol mewn perthynas â gofyniad perthnasol sy’n cyfiawnhau ymchwiliad gan Ofcom. Bydd yn gwneud hynny drwy gyfeirio at ddifrifoldeb a/neu hyd a lled y mater dan sylw.

1.25 Os bydd Ofcom yn credu y dylai asesu’r mater ymhellach, gall ar y cam hwn roi fersiwn nad yw’n gyfrinachol o’r gŵyn i’r darlledwr (os yw hynny’n berthnasol) a gofyn i’r darlledwr am wybodaeth er mwyn ein helpu i ystyried y mater/materion, a/neu – mewn achosion sy’n ymwneud ag allbwn gwasanaeth a ddarlledir – recordiadau o'r allbwn/rhaglen(ni) perthnasol, ac fel rheol mae’n rhaid darparu'r rhain cyn pen pum niwrnod gwaith.[28]

1.26 Ar sail asesiad cychwynnol o'r mater ac unrhyw gŵyn ac adolygiad o unrhyw allbwn darlledu perthnasol, bydd Ofcom yn ystyried a dorrwyd gofyniad/gofynion perthnasol ai peidio. Bydd Ofcom yn ceisio cwblhau asesiad cychwynnol cyn pen 15 diwrnod gwaith fel arfer.

1.27 Ar ôl yr asesiad cychwynnol os bydd Ofcom yn penderfynu peidio ag ymchwilio ymhellach, fel rheol bydd Ofcom yn rhoi gwybod i’r sawl a gyflwynodd y gŵyn am ei benderfyniad. Os bydd Ofcom wedi cysylltu â’r darlledwr i gael gwybodaeth neu recordiadau er mwyn helpu i asesu’r mater neu’r gŵyn, bydd Ofcom yn rhoi gwybod i’r darlledwr am ei benderfyniad i beidio â mynd â’r mater ymhellach. Fel rheol, bydd Ofcom hefyd yn cyhoeddi manylion ynghylch ei benderfyniad i beidio ag ymchwilio mewn tabl yn ei Fwletinau Broadcast and On Demand.[29] Serch hynny efallai y bydd rhai achosion pan fydd Ofcom o’r farn y byddai’n amhriodol rhoi cyhoeddusrwydd i’r mater, er enghraifft oherwydd bod y materion yn arbennig o sensitif a/neu gallai cyhoeddusrwydd gael effaith niweidiol ar drydydd partïon (er efallai bydd achosion eithriadol pan fyddwn yn cyhoeddi mewn amgylchiadau o'r fath, er enghraifft pan fydd lefel uchel o ddiddordeb gan y cyhoedd yn y mater sy’n destun cwyn).

---

[27] Edrychwch ar Ddatganiad Preifatrwydd Cyffredinol Ofcom https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/foi-dp/general-privacy-statement) i gael rhagor o wybodaeth am sut mae Ofcom yn delio â´ch gwybodaeth bersonol a’ch hawliau cyfatebol.

[28] Mae’n amod o bob trwydded darlledu ei bod yn rhaid i’r sawl sy’n dal y drwydded wneud a chadw copi o recordiad o’i holl raglenni am gyfnod penodol o ddiwrnodau ar ôl darlledu.

[29] https://www.ofcom.org.uk/cy/tv-radio-and-on-demand/broadcast-standards/broadcast-bulletins/?language=cy

Ymchwilio i achosion posibl o dorri'r Cod

1.28 Ar ôl ei asesiad cychwynnol os bydd Ofcom yn penderfynu agor ymchwiliad i gydymffurfiad darlledwr â gofyniad perthnasol penodol, yn gyffredinol bydd Ofcom yn rhoi gwybod i'r darlledwr ac unrhyw un sydd wedi cwyno gan anfon llythyr agor achos at bob un ohonynt yn egluro hyd a lled ymchwiliad Ofcom (hy y gofyniad/gofynion perthnasol penodol mae Ofcom yn credu sy'n berthnasol i'r gŵyn/cwynion neu'r materion dan sylw).

1.29 Yn fuan ar ôl anfon y llythyr(au) agor achos, fel rheol bydd Ofcom yn cyhoeddi manylion y materion yr ymchwilir iddynt mewn tabl yn ei Fwletinau Broadcast and On Demand. Serch hynny efallai y bydd rhai achosion pan fydd Ofcom o'r farn y byddai'n amhriodol rhoi cyhoeddusrwydd i'r mater ar y cam hwn, er enghraifft oherwydd bod y materion yn arbennig o sensitif a/neu gallai cyhoeddusrwydd gael effaith niweidiol ar drydydd partïon (er efallai bydd achosion eithriadol pan fyddwn yn cyhoeddi mewn amgylchiadau o'r fath, er enghraifft pan fydd lefel uchel o ddiddordeb gan y cyhoedd yn y mater sy'n destun cwyn). Mewn achosion o'r fath, gall Ofcom ohirio rhoi cyhoeddusrwydd i'r ymchwiliad nes i Ofcom orffen ystyried cydymffurfiad y darlledwr â gofyniad perthnasol, neu gall benderfynu peidio â rhoi cyhoeddusrwydd i achosion o'r fath o gwbl (gweler mwy ym mharagraffau 1.44 a 1.46 isod).

1.30 Ac eithrio mewn achosion a ddaw dan baragraff 1.31 isod, pan fydd Ofcom yn anfon y llythyr agor achos at y darlledwr, bydd Ofcom yn gwahodd y darlledwr i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig mewn ymateb (a darparu unrhyw dystiolaeth/sylwadau perthnasol i'w cefnogi) cyn pen 10 diwrnod gwaith.

1.31 Os bydd Ofcom yn credu mewn unrhyw achos bod angen cael rhagor o wybodaeth i sicrhau ei fod yn gallu llunio ei Safbwynt Rhagarweiniol yn deg ac yn briodol, gall Ofcom ofyn am wybodaeth o'r fath cyn llunio'r Safbwynt hwnnw.

1.32 Efallai fod achosion penodol pan fydd y mater(ion) dan sylw, ar sail y ffeithiau, yn golygu na fydd Ofcom yn credu bod angen gofyn am sylwadau neu unrhyw wybodaeth bellach gan y darlledwr ar y cam hwn. Bydd hyn yn digwydd fel rheol pan fydd cwestiwn ynghylch a yw torri gofyniad perthnasol yn fater o ffeithiau gwrthrychol (er enghraifft, sy'n ymwneud ag a yw darlledwr wedi talu ffioedd trwydded). Efallai y bydd achosion penodol eraill hefyd pan fydd ffeithiau'r mater(ion) dan sylw, yn golygu ei bod yn briodol dilyn y dull gweithredu hwn. Yn yr achosion hyn, fel rheol, ni fydd Ofcom yn gofyn am sylwadau'r darlledwr ar y cam hwn. Yn lle hynny, bydd Ofcom yn ysgrifennu at y darlledwr gyda'i Safbwynt Rhagarweiniol ar sylwedd y mater(ion).

1.33 Mae Ofcom yn ceisio cwblhau'r achosion hynny y bydd yn penderfynu ymchwilio iddynt fel rheol cyn pen 50 diwrnod gwaith.

Sylwadau gan drydydd partïon

Mae Ofcom yn cydnabod efallai fod pobl/cyrff y gallai canlyniad ymchwiliad a phenderfyniad Ofcom ynghylch cwyn effeithio arnynt yn uniongyrchol gan fod ganddynt o bosibl fuddiannau sy'n annibynnol ar y darlledwr perthnasol. Pryd bynnag y bo'n bosibl, dylai darlledwyr geisio ystyried a chynnwys sylwadau pobl/cyrff o'r fath yn eu cyflwyniadau er mwyn ymateb i gŵyn a chadarnhau eu bod wedi gwneud hynny wrth Ofcom.

Fodd bynnag, gall pobl/cyrff o'r fath gyflwyno sylwadau ar eu rhan eu hunain yn uniongyrchol i Ofcom mewn perthynas â chwyn y bydd Ofcom yn bwrw ymlaen i ymchwilio iddi. Mewn achos o'r fath, dylai pobl/cyrff geisio cyflwyno sylwadau i Ofcom cyn gynted ag sy'n bosibl mewn ymchwiliad i gŵyn, gan nodi a yw/i ba raddau y mae eu sylwadau yn wahanol i sylwadau'r darlledwr. Bydd Ofcom yn ystyried y sylwadau hynny fel sy'n briodol ac yn cynnwys y bobl/cyrff hynny yn ei broses penderfynu dan y Gweithdrefnau Cyffredinol hyn.

Paratoi Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom

1.34 Bydd Ofcom yn paratoi ei Safbwynt Rhagarweiniol ar sylwedd yr achos posibl o dorri'r gofyniad/gofynion perthnasol. Dim ond safbwynt dros dro yw'r Safbwynt Rhagarweiniol hwn a gallai newid gan ddibynnu ar sylwadau/deunyddiau dilynol a ddarperir gan y darlledwr[30]: edrychwch ar baragraffau 1.38 ac 1.40 isod.

1.35 Pan fydd Ofcom o'r farn mewn achos penodol y byddai'n briodol er mwyn llunio ei Safbwynt Rhagarweiniol, bydd Ofcom yn darparu Safbwynt Rhagarweiniol drafft i banel o aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom[31] i gael eu barn ymgynghorol. Bydd y penderfyniad i gyhoeddi Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom yn cael ei wneud gan uwch aelod o Fwrdd Gwaith Ofcom a fydd wedi cael awdurdod dirprwyedig priodol gan y Bwrdd. Fel rheol, dyma fyddai'r sawl sy'n gyfrifol am oruchwylio'r ymchwiliad.

1.36 Bydd y Safbwynt Rhagarweiniol yn cynnwys:

- crynodeb o'r mater ac, os yw'n berthnasol, unrhyw gŵyn;
- crynodeb, os yw'n berthnasol, o rannau perthnasol unrhyw allbwn darlledu y mae'r mater a/neu unrhyw gŵyn yn berthnasol iddynt.
- y gofynion perthnasol penodol y mae Ofcom yn credu sy'n berthnasol i'r gŵyn/mater; ac
- asesiad rhagarweiniol Ofcom ynghylch a gafodd unrhyw rai o'r gofynion hynny eu torri a'r rhesymau dros yr asesiad hwnnw.

1.37 Pan fydd Ofcom wedi paratoi ei Safbwynt Rhagarweiniol, bydd Ofcom yn ei roi i'r darlledwr (ac unrhyw drydydd parti perthnasol).

1.38 Bydd y darlledwr (ac unrhyw drydydd parti perthnasol) yn cael cyfle i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig ynghylch Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom. Fel rheol 10 diwrnod fydd y cyfnod ar gyfer sylwadau ysgrifenedig.

1.39 Mae Ofcom o'r farn y bydd fel rheol yn gallu gwneud ei Benderfyniad terfynol yn deg ac yn briodol ar ôl cael sylwadau ysgrifenedig a heb gael sylwadau llafar gan y darlledwr. Serch hynny, efallai y bydd rhai achosion pan fydd Ofcom yn credu ei bod hi'n briodol, oherwydd natur y tor-amod sy'n cael ei ystyried a chymhlethdod y materion a godir, rhoi cyfle i'r darlledwr gyflwyno ei sylwadau ar lafar i Ofcom, ar ôl cyflwyno unrhyw sylwadau

[30] gan gynnwys unrhyw drydydd parti perthnasol (gweler y blwch testun “Sylwadau gan drydydd partïon” isod).
[31] Mae'r Bwrdd Cynnwys yn bwyllgor o brif Fwrdd Ofcom a sefydlwyd gan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003. Mae'n cynnwys aelodau sydd â phrofiad helaeth o ddarlledu. Edrychwch ar https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/how-ofcom-is-run/content-board

ysgrifenedig i Ofcom. Bydd Ofcom yn rhoi gwybod i'r darlledwr os yw'n credu ei bod hi'n briodol cynnig cyfle i'r darlledwr gyflwyno sylwadau llafar mewn achos penodol.

1.40 Sut bynnag, caiff darlledwr, mewn unrhyw achos penodol, wneud cais ysgrifenedig i gyflwyno ei sylwadau ar lafar i Ofcom yn ogystal â chyflwyno unrhyw sylwadau ysgrifenedig. Bydd Ofcom yn cytuno ar gais o'r fath os yw'n credu bod gwrandawiad llafar yn briodol wrth ystyried natur y tor-amod dan sylw a chymhlethdod y materion a godir.

Y Penderfyniad terfynol

1.41 Ar ôl i Ofcom gael ac ystyried sylwadau gan y darlledwr ynghylch ei Safbwynt Rhagarweiniol (os oes rhai) a/neu unrhyw sylwadau gan drydydd parti perthnasol, bydd yn llunio ei benderfyniad terfynol (hy a ddylid cofnodi y torrwyd amod trwydded neu ofynion perthnasol eraill) ("y Penderfyniad").

1.42 Pan fydd panel o aelodau'r Bwrdd Cynnwys wedi adolygu'r Safbwynt Rhagarweiniol drafft mewn achos penodol, yn gyffredinol byddai'r penderfyniad drafft yn yr achos hwnnw'n cael ei roi i banel o aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom (nad ydynt wedi bod yn ymwneud â'r ymchwiliad) i gael eu barn gynghorol cyn gwneud penderfyniad terfynol.

1.43 Bydd y penderfyniad terfynol yn cael ei wneud gan uwch aelod o bwyllgor gwaith Ofcom gydag awdurdod dirprwyedig priodol gan y Bwrdd, na fydd wedi bod yn ymwneud â'r ymchwiliad a/neu'r gwaith o baratoi'r Safbwynt Rhagarweiniol.

Cyhoeddi Penderfyniad

1.44 Pan fydd Ofcom yn dod i'r casgliad bod darlledwr wedi torri gofyniad/gofynion perthnasol, bydd Ofcom yn cyhoeddi ei Benderfyniad ym Mwletinau Broadcast and On Demand[32] Ofcom a/neu yn yr adran trwyddedau darlledu perthnasol ar y wefan. Fel rheol bydd Ofcom yn cyhoeddi pob penderfyniad ynghylch torri amod a datrys, hyd yn oed pan na fydd Ofcom wedi rhoi cyhoeddusrwydd o'r blaen i'r materion yr ymchwiliwyd iddynt yn unol â pharagraff 1.29 uchod.

1.45 Bydd Ofcom yn rhoi copi o'r Penderfyniad dan embargo i'r darlledwr, er gwybodaeth yn unig, un diwrnod gwaith cyn ei gyhoeddi.

1.46 Fel rheol bydd Ofcom hefyd yn cyhoeddi gwybodaeth yn ei Fwletinau Broadcast and On Demand ynghylch Penderfyniadau lle mae wedi dod i'r casgliad nad yw'r darlledwr wedi torri gofyniad perthnasol. Serch hynny, pan nad yw Ofcom wedi cyhoeddi manylion ynghylch mater sy'n destun ymchwiliad yn unol â pharagraff 1.32, fel rheol ni fyddai Ofcom yn cyhoeddi penderfyniad "heb dorri amod" ar gasgliad yr ymchwiliad.

Peidio â Datgelu

1.47 Mae'n rhan hanfodol o integriti prosesau Ofcom a'i allu i reoleiddio'n deg bod pob parti dan sylw yn glynu wrth y rheolau a'r gweithdrefnau sydd wedi cael eu cyhoeddi gan Ofcom, gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â pheidio â datgelu isod.

[32] https://www.ofcom.org.uk/cy/tv-radio-and-on-demand/broadcast-standards/broadcast-bulletins/?language=cy.

Peidio â Datgelu

Oni nodir yn wahanol caiff partïon (y rheini sy’n cwyno, darlledwyr, Ofcom ac unrhyw drydydd partïon yr effeithir arnynt yn uniongyrchol) gyhoeddi’r ffaith bod cwyn wedi cael ei gwneud neu fod Ofcom wrthi’n ymchwilio i achos. Mae modd iddynt hefyd ddefnyddio unrhyw wybodaeth sydd eisoes ar gael yn gyhoeddus.

Serch hynny, ni ddylai’r partïon ddatgelu unrhyw ohebiaeth, dogfennau na deunyddiau eraill sy’n ymwneud â’r gŵyn yn ystod yr ymchwiliad.[33]

Gall methu â dilyn y gofynion hyn olygu bod Ofcom yn rhoi’r gorau i ystyried sylwadau’r parti.

Nid yw hyn yn cyfyngu ar yr hyn y gall Ofcom ei gyhoeddi yn ei Benderfyniad ar ddiwedd yr ymchwiliad.[34]

Cyfyngiadau amser

1.48 Dylai'r rheini sy’n cwyno a’r darlledwyr gofio’r cyfyngiadau amser a bennir yn y Gweithdrefnau hyn. Serch hynny, efallai fod Ofcom yn credu ei bod yn briodol (er budd tegwch a/neu er mwyn cynnal ymchwiliad yn briodol) diwygio neu addasu’r cyfyngiadau amser a nodir yn y Gweithdrefnau mewn achos penodol. Dylai unrhyw un sy’n cwyno neu unrhyw ddarlledwr y mae eisiau rhagor o amser arno roi esboniad ysgrifenedig i Ofcom ynghylch pam ei fod yn credu bod hynny'n briodol.

Sancsiynau

1.49 Pan fydd Ofcom yn penderfynu bod gofyniad perthnasol wedi cael ei dorri, gall Ofcom fod o'r farn bod hynny’n cyfiawnhau ystyried sancsiwn statudol yn erbyn y darlledwr. Os felly, bydd Ofcom yn egluro hynny yn ei Benderfyniad a bydd y “Gweithdrefnau ar gyfer ystyried sancsiynau statudol mewn achosion o dorri amodau trwyddedau darlledu” yn berthnasol. Mae’r rhain ar gael ar wefan Ofcom yn https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0030/71967/Procedures_for_consideration.pdf.

Mae’n rhaid i Ofcom gyflawni dyletswyddau statudol amrywiol sy’n ymwneud â datgelu gwybodaeth (er enghraifft, dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004). Efallai y bydd yn rhaid i Ofcom ddatgelu gwybodaeth a roddir iddo fel rhan o gŵyn er mwyn cyflawni dyletswyddau o’r fath.

[34] Caiff Ofcom (wrth ymchwilio ac wrth gyhoeddi ei benderfyniad) ddal deunyddiau yn ôl os yw’n credu eu bod yn gyfrinachol, yn sensitif i’r farchnad neu â braint gyfreithiol, neu os yw’n rhwym wrth ddyletswyddau cyfreithiol eraill i’w diogelu rhag cael eu datgelu. Mewn achosion o’r fath, bydd y darlledwr yn cael gwybod bod deunyddiau perthnasol wedi cael eu dal yn ôl, ac yn cael y rhesymau dros hynny.

Cyfarwyddiadau

1.50 Dan y Deddfau Darlledu[35] mae gan Ofcom y pŵer i gyhoeddi cyfarwyddyd yn unol â thrwydded darlledwr.

1.51 Caiff Ofcom gyhoeddi cyfarwyddyd o'r fath mewn unrhyw achos y mae'n credu sy'n briodol. Gall hyn gynnwys achosion, er enghraifft, lle mae Ofcom yn credu:

- bod y darlledwr wedi torri Cod perthnasol yn ddifrifol, ond nid yw Ofcom yn credu bod hynny'n cyfiawnhau ystyried sancsiwn yn erbyn y darlledwr dan Weithdrefnau Sancsiynau Ofcom y cyfeirir atynt ym mharagraff 1.38 uchod;
- nad yw darlledwr wedi cydymffurfio'n brydlon ag unrhyw ofyniad perthnasol; a/neu
- y ceir rhesymau eraill sy'n golygu ei bod yn briodol i ddarlledwr gymryd cam penodol.

1.52 Bydd Hysbysiad Cyfarwyddyd fel rheol yn cael ei gyhoeddi ar Fwletinau Broadcast and On Demand Ofcom.

1.53 Os na fydd darlledwr yn cydymffurfio â chyfarwyddyd a gyhoeddir gan Ofcom yn unol â'i drwydded, gall hyn arwain at ystyried sancsiynau statudol yn erbyn y darlledwr (er enghraifft, rhoi cosb ariannol, neu ddirymu trwydded). Mewn achosion o'r fath, byddai'r Weithdrefn Sancsiynau y cyfeirir ati yn y paragraff blaenorol yn berthnasol.

[35] Gweler, er enghraifft, adrannau 4(2) ac 87(2) Deddf Darlledu 1990.